

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

20 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de către avocatul Dorin Cojocaru în numele inculpatului Pînzari Vasile, prin care solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 16 octombrie 2019, în cauza penală, în privința lui

Pînzari Vasile XXX, născut la XXX, originar din XXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 09.02.2018 pînă la 29.05.2019;

Instanța de apel de la 19.06.2019 pînă la 16.10.2019;

Instanța de recurs de la 27.01.2020 pînă la 20.05.2020.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința judecătoriei Comrat din 29 mai 2019, cauza fiind judecată în procedura prevăzută de art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, Pînzari Vasile a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 325 alin. (1) CP RM și lui i-a fost stabilită pedeapsă sub forma de închisoare pe un termen de 1 (un) an cu executarea pedepsei în penitenciarul de tip semiînchis cu aplicarea amenzii în mărime de 2000 (două mii) unități convenționale, adică 100 000 (o sută mii) lei.

În conformitate cu art. 64 alin. (3) Cod penal, instanța de judecată a dispus achitarea amenzii în rate timp de pînă la un an.

Potrivit prevederilor art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoarea s-a dispus de a fi suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 2 ani, cu obligarea inculpatului să-și nu schimbe locul de trai fără consimțământul organului competent.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, instanța de fond a constatat că, Pînzari Vasile, fiind conducătorul S.A. „Sud-Trans”, care se ocupă cu transportarea oamenilor și mărfurilor, la 01.12.2017, a aflat de la conducătorii transporturilor auto care au efectuat transportul rutier de persoane pe curse interne în XXX despre faptul că la orele 10.00 fiind stopați de către colaboratorii de patrulare ai batalionului „Sud”, nu au putut să prezinte careva documente, și anume autorizația care confirmă dreptul la acordarea serviciilor de efectuare a transportului rutier de persoane și mărfuri la cursa nr. 2, stabilind faptul că conducătorii auto ilegal efectuează activitatea sa.

În urma faptului stabilit de către inspectorii de patrulare, el în calitate de conducător al S.A. „Sud-Trans”, conștientizând faptul, că întreprinderea poate fi sancționată pentru încălcarea normelor de efectuare a transportului rutier de persoane și mărfuri, urmărind scopul de a evita pedeapsa pentru încălcarea, prevăzută de art. 197 alin. (5) Cod Contravențional, aproximativ la orele 14.20, personal în cadrul convorbirii cu inspectorii de patrulare ai batalionului „Sud”, Cioban Alexandr și

Neagu Valerii, cunoscând că ultimii sunt funcționari publici și își exercită atribuțiile de serviciu care constă în menținerea ordinii la circulația transportului public, aflându-se în or. Basarabeasca a propus și le-a promis că la 01.12.2017 aproximativ peste 2-3 ore, el le va telefona și ei vor stabili locul întâlnirii, unde el le va oferi bani, care nu li se cuvin în suma de 200 Euro pentru că ultimii ca funcționari publici să nu-și întreprindă măsuri care nu intră în obligațiilor lor de serviciu, și contrar obligațiilor, anume pentru neînregistrarea încălcării normelor de efectuare a transportului rutier de persoane și mărfuri, și lipsa actelor permise și/sau documentelor pentru mijlocul de transport conform acestui tip de transport.

Tot el, pe urmă, la 01 decembrie 2017, aproximativ la orele 18:40 în cadrul întâlnirii repetate, aflându-se în or. Comrat în raionul magazinului „Linella” cu scopul indicat, în urma intențiilor sale infracționale, s-a apropiat și așezându-se în automobilul de model „Skoda-Rapid” cu n/î XXX, în care s-a aflat Cioban Alexandr, i-a trimis bani în suma de 200 Euro, după ce a fost reținut de către colaboratorii Direcției Teritoriale a Centrului Național Anticorupție.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Pînzari Vasile a săvârșit infracțiune, prevăzută de art. 325 alin. (1) Cod penal, adică promisiunea, oferirea sau darea, personal unei persoane publice de bunuri, ce nu i se cuvin, pentru a îndeplini sau nu în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia.

3. Nefiind de acord cu sentința primei instanțe, inculpatul Pînzari Vasile a depus cererea de apel, în care a solicitat, casarea parțială a sentinței judecătorești Comrat din 29 mai 2019, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care să-i fie redusă pedeapsa complementară sub formă de amendă cu o pătrime, adică până la 1500 unități convenționale, ceea ce reprezintă încasarea bănească în mărime de (75 000) mii lei. (f.d. 232-233)

În motivarea cererii de apel apelantul a indicat că, pedeapsa stabilită de către instanța de judecată sub forma de amendă este prea severă, or, instanța nu a luat în considerație starea materială a familiei lui. S-a expus faptul despre aceea că la întreținerea acestuia se aflau doi copii minori la momentul săvârșirii infracțiunii și soția bolnavă, însă instanța nu a dat aprecierea integrală a circumstanțelor cauzei, întrucât copii lui ca și soția sunt bolnavi și au nevoie de un tratament și grijă permanentă, în legătura cu ce el suporta fiecare lună anumite cheltuieli. Aceste circumstanțe au fost verificate de către instanța în cadrul examinării cauzei.

Cauza penală a fost examinată în procedura art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Apelantul a indicat că suma amenzii este extrem de mare, fapt în legătura cu ce familie lui a fost pusă într-o stare materială gravă.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 16 octombrie 2019, a fost admis apelul inculpatului Pînzari Vasile, casează sentința primei instanțe în partea pedepsei complementare sub formă de amendă, cu emiterea unei noi hotărâri în această parte prin care inculpatului Pînzari Vasile, să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 1500 unități convenționale, adică 75 000 lei. În rest sentința a fost menținută fără modificări.

Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, instanța de judecată corect a calificat fapta inculpatului Pînzari V., vinovăția căruia în comiterea infracțiunii, prevăzute de art. 325 alin. (1) Cod penal, nu a fost contestată și se confirmă prin materialele dosarului, precum și probele administrate atât în cadrul urmăririi penale, cât și probelor stabilite în ședința de judecată în prima instanță.

Totodată, sentința instanței de judecată se contestă de către inculpat în partea pedepsei stabilite, și anume în parte ce ține de mărimea pedepsei complimentare, indicând că instanța de judecată a ignorat cerințele legii care permit reducerea pedepsei sub forma de amendă cu o pătrime.

Instanța de apel a menționat că prevederile art. 61, 75 Cod penal, au fost respectate de către instanța de fond, și instanța întemeiat a ajuns la concluzie privind stabilirea în privința inculpatului Pînzari V., învinuit pe art. 325 alin. (1) Cod penal, pedepsei de bază sub forma de închisoare cu aplicarea art. 90 Cod penal, cu perioada de probațiune 2 ani.

Totodată, instanța de judecată a luat în considerație personalitatea inculpatului, și anume faptul că el nu are antecedente penale, la locul de trai se caracterizează pozitiv, și-a recunoscut vinovăția, sincer s-a căit în cele comise, de asemenea lipsesc circumstanțe care ar agrava răspunderea inculpatului, caracterul și gradul prejudiciabil a faptei săvârșite, precum și săvârșirea de către inculpat a pedepsei care se referă la categoria infracțiunilor grave în conformitate cu prevederile art. 16 alin. (4) Cod penal.

Totodată, instanța de apel a stabilit temeiuri pentru admiterea cererii de apel și casarea sentinței în partea ce ține de mărimea pedepsei complimentare sub forma de amendă, întrucât instanța de fond la stabilirea pedepsei sub forma de amendă a ignorat prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, care permite reducerea cu o pătrime a limitelor pedepsei prevăzute de lege sub forma de amendă. În legătura cu acest fapt, instanța de apel a considerat că sentința instanței de fond în parte ce ține de mărimea amenzii stabilite în privința lui Pînzari V., urmează a fi casată cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri, reieșind din următoarele circumstanțe.

Sanțiunea art. 325 alin. (1) Cod penal, prevede pedeapsa în cazul persoanei fizice sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani cu amendă în mărime de la 2 000 la 4 000 unități convenționale.

Din materialele dosarului s-a stabilit că prezenta cauza penală a fost examinată în conformitate cu art. 364¹ Cod de procedură penală, or, inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă.

În legătura cu acest fapt, prin reducerea limitelor maxime și minime cu o pătrime se stabilesc limite noi sub formă de amendă din limitele de la 1500 la 3000 unități convenționale, și prin urmare instanța trebuia să stabilească pedeapsa sub forma de amendă anume în aceste limite.

Ținând cont de prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, instanța de apel a considerat că inculpatului Pînzari V., urmează să-i fie stabilită pedeapsă complementară sub forma de amendă în mărime de 1500 u.c. ce constituie 75 000 lei care integral corespunde sancțiunii articolului în baza căreia inculpatului i-a fost înaintată învinuirea, este echitabilă și este în corelație cu măsura constrângerii de stat.

Instanța de apel a considerat că pedeapsa stabilită inculpatului Pînzari V., în baza art. 325 alin. (1) Cod penal, reieșind din circumstanțele cauzei, corespund criteriilor generale de individualizare a pedepsei (art. 75 Cod penal) și este proporțională cu caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii și oferă posibilitatea corectării și reeducării celui vinovat, luând în vedere principiul umanismului al legii penale, prevăzut de art. 4, 61 Cod penal.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocatul Dorin Cojocaru în numele inculpatului Pînzari Vasile, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 8), 10), 14) Cod de procedură penală, declară recurs ordinar, prin care solicită casarea acesteia cu dispunerea încetării procesului penal în privința lui Pînzari Vasile, privind săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 325 alin. (1) Cod penal, deoarece există circumstanțe care exclud tragerea la răspunderea penală. Recurentul invocă că, instanța de apel a aplicat o pedeapsă prea aspră față de inculpat. De asemenea, prezenta cauză penală a fost fabricată prin provocare.

6. Verificând argumentele invocate de recurent în raport cu materialele cauzei și ținând cont de referința procurorului, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea recursului ordinar, reieșind din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, doar în cauzele stipulate în acest articol.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat de avocatul Dorin Cojocaru în numele inculpatului Pînzari Vasile împotriva hotărârilor menționate, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că recursul este declarat peste termen.

Termenul de declarare a recursului ordinar împotriva hotărârilor instanței de apel, potrivit prevederilor art. 422 Cod de procedură penală, este de 30 zile de la data pronunțării deciziei.

Potrivit art. 230 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Potrivit materialelor cauzei, dispozitivul deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat a fost pronunțat la 16 octombrie 2019, în prezența participanților la proces, a inculpatului Pînzari Vasile, inclusiv avocatului Zahariuc Vladimir, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată, inculpatul și avocatul fiind înștiințați despre data pronunțării deciziei motivate, iar potrivit prevederilor art. 319 alin. (2) Cod de procedură penală, partea prezentă la un termen de judecată nu mai este citată pentru termenele ulterioare, chiar dacă va lipsi la unul din aceste termene.

Tot din procesul-verbal al ședinței instanței de apel rezultă că, decizia motivată a fost pronunțată la 14 noiembrie 2019. Avocatul Zahariuc Vladimir și inculpatul, din motive neîntemeiate, nu s-au prezentat la data pronunțării deciziei integrale, cunoscând despre acest fapt iar decizia fiind publicată pe pagina web a instanței. Totodată, instanța a expediat copia deciziei motivate, pentru informare în adresa tuturor participanților la proces care nu s-au prezentat la pronunțarea deciziei motivate, inclusiv avocatului Zahariuc Vladimir și inculpatului.

Avocatul Dorin Cojocaru în numele inculpatului a declarat recurs împotriva hotărârii anterioare la 13 ianuarie 2020.

Reieșind din prevederile art. 422 Cod de procedură penală, Colegiul constată că, termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar a epuizat la 16 decembrie 2019. Astfel, termenul de atac cu recurs ordinar a deciziei instanței de apel, nu a fost respectat de apărător, el fiind declarat peste termenul de 30 zile.

Totodată, Colegiul penal reține, că termenul de declararea recursului ordinar este absolut și are un caracter imperativ, iar depășirea lui atrage la decăderea din dreptul de a exercita această cale de atac.

Referitor la argumentele recurentului, expuse în pct. 5 din prezenta decizie, instanța de recurs nu se va expune asupra lor, odată ce recursul este declarat peste termenul stabilit de art. 422 Cod de procedură penală.

În astfel de circumstanțe, raportând speța dată la prevederile art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal conchide că termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar de către avocatul Dorin Cojocaru în numele inculpatului, este depășit, prin urmare, recursul ordinar declarat de el este inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de către avocatul Dorin Cojocaru în numele inculpatului Pînzari Vasile, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 16 octombrie 2019, în cauza penală, în privința lui **Pînzari Vasile XXX**, deoarece recursul este declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Publicată integral la **03 iulie 2020**.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan